

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2016

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Επιπτώσεις αναλφαριθμοσμού]

Τα αναλφάβητα άτομα αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες τόσο σε καθημερινές δραστηριότητες (κατανόηση εγγράφων, λογαριασμών, πινακίδων κ.ά.) και στην επαγγελματική τους ζωή, όσο και στις σχέσεις τους με το κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Αρχικά, το άτομο απομακρύνεται από τους γύρω του και αποξενώνεται, καθώς νιώθει μειονεκτικά. Στη συνέχεια, νιώθει αδύναμο όσον αφορά στην ενημέρωσή του, αλλά και εξαρτημένο από τους γύρω του, αφού χρειάζεται μονίμως τη βοήθειά τους και συχνά γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης. Επιπλέον, το άτομο έχει σαφώς λιγότερες επαγγελματικές ευκαιρίες από κάποιον μορφωμένο και έτσι αυτομάτως εντάσσεται σε μια «κατώτερη» κοινωνική ομάδα.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά στον πνευματικό τομέα, σίγουρα το αναλφάβητο άτομο γνωρίζει λιγότερα, άρα σκέφτεται διαφορετικά και έχει περιορισμένη αντίληψη του κόσμου. Η κοινωνία για τον αναλφάβητο παύει να είναι δημοκρατική, αφού ο ίδιος δεν μπορεί να ενημερωθεί, να γνωρίσει τα πολιτικά προγράμματα και άρα να επιλέξει ορθά ή να αντιδράσει στην οποιαδήποτε πολιτική απόφαση. Τέλος, δεν έχει σαφή αντίληψη των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, ενώ δυσχεραίνεται και η ομαλή ένταξή του στο κοινωνικό σύνολο.

Εξάλλου, το πρόβλημα της σχολικής διαρροής και κατά συνέπεια του αναλφαριθμοσμού αποκτά ιδιαίτερη σημασία, επειδή επηρεάζει αρνητικά περισσότερο τους φτωχούς μαθητές που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και τους εμποδίζει να εξελιχθούν κοινωνικά. Όμως, η μη ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης δυσχεραίνει ακόμη και την ενσωμάτωση των ατόμων στην αγορά εργασίας. Αποτέλεσμα είναι η ελλιπής αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου, γεγονός που συσχετίζεται με την οικονομική δυσπραγία των κοινωνιών. Επιπλέον, ο αναλφαριθμοσμός οδηγεί στην περιθωριοποίηση και κατά συνέπεια στον κοινωνικό αποκλεισμό και είναι μια

ένδειξη καταπάτησης των βασικών δικαιωμάτων του ατόμου, ενώ συνάμα θέτει σε κίνδυνο την κοινωνική συνοχή.

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι το πρόβλημα του αναλφαβητισμού είναι μεγάλο, τόσο σε έκταση όσο και σε βάθος, επειδή αποτελεί τροχοπέδη στην πρόοδο ενός λαού σε οικογενειακό, επαγγελματικό, οικονομικό και κοινωνικό-πολιτιστικό επίπεδο. Επιβραδύνει την τεχνολογική χειραφέτηση και αναστέλλει την οικονομική ανάπτυξη, διευρύνοντας το χάσμα μεταξύ των αναπτυσσόμενων και αναπτυγμένων χωρών. Καλλιεργεί τον κοινωνικό αποκλεισμό, προάγει την εργασιακή εκμετάλλευση, ενώ δρα θετικά στην αναζωπύρωση του ρατσισμού.

Τέλος, δεν ευνοεί σε καμία περίπτωση την πλήρη ανάπτυξη της προσωπικότητας.

Σ. Ρούσσος κ.α.(χ.χ). Έρευνα Παν. Πελοποννήσου. Πολιτικές και οικονομικές επιπτώσεις της σχολικής διαρροής σε τοπικό επίπεδο. Ζητήματα συμμετοχής σε πολιτικούς θεσμούς και ένταξης στην αγορά εργασίας, 20-21. Από το διαδίκτυο. (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποιες επιπτώσεις, σύμφωνα με το κείμενο, έχει ο αναλφαβητισμός στην επαγγελματική ζωή του ατόμου; (60-80 λέξεις)

Μονάδες 15

A2. α. Να επισημάνετε τις διαρθρωτικές λέξεις με τις οποίες επιταχύνεται η συνοχή της 1^{ης} παραγράφου «Τα αναλφάβητα άτομα...κοινωνική ομάδα» και να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

Μονάδες 5

A2. β. Στην ίδια παράγραφο να βρείτε τη συλλογιστική πορεία (Επαγωγική ή Παραγωγική) που ακολουθεί ο συγγραφέας.

Μονάδες 5

B1. α. Να δημιουργήσετε μια πρόταση με κάθε μια από τις ακόλουθες λέξεις ή φράσεις: **μειονεκτικά, επαγγελματικές ευκαιρίες, δυσχεραίνεται, επιβραδύνει, οικονομική ανάπτυξη.**

Μονάδες 5

B1. β. Να βρείτε στην τρίτη παράγραφο «Εξάλλου...κοινωνική συνοχή» 5 λέξεις ή φράσεις ειδικού λεξιλογίου.

Μονάδες 5

B2. «Η μη ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης δυσχεραίνει την επιτυχή ενσωμάτωση των ατόμων στην αγορά εργασίας». Να αιτιολογήσετε την χρήση της ενεργητικής σύνταξης από τον συγγραφέα και στη συνέχεια να την μετατρέψετε σε παθητική σύνταξη.

Μονάδες 15

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ: Σύμφωνα με την Unesco, που προασπίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναλφάβητος είναι όποιος δεν έχει αποκτήσει τις αναγκαίες γνώσεις και ικανότητες για την άσκηση όλων των στοιχειωδών γνώσεων και δραστηριοτήτων, όπως η ανάγνωση και η γραφή. Σε μια ομιλία που θα εκφωνήσετε ως εκπρόσωπος της Α' Λυκείου στο σχολείο σας, να αναφερθείτε στα αίτια του αναλφαβητισμού στην εποχή μας και να προτείνετε τρόπους αντιμετώπισης αυτού του φαινομένου. (300-400 λέξεις).

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα **να μην τα αντιγράψετε** στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ